

חינוך לאזרחות ומורשת בשיתוף עם כנסת ישראל

70 מזוודות מטיילות מהכנסת אל גני הילדים בישראל

התוכנית פעלה בשנת הלימודים תשע"ח במסגרת חגיגות ה-70 למדינה. לרגל חגיגות ה-70 לכנסת בשנת הלימודים תשע"ט, אשר החלו בט"ו בשבט, הוציאו לאור מרכז המבקרים בכנסת והאגף לחינוך קדם-יסודי במשרד החינוך ספר שכותרתו "70 מזוודות מטיילות", העוסק בתכנים שעלו, לסיכום התהליך בתוכנית. הספר הופק במהדורה דיגיטלית ובמהדורה מודפסת, ונשלח לגננות המובילות ולצוותים החינוכיים שהשתתפו בתוכנית, וכן לספריות העירוניות ביישובים בארץ שבהם התקיימו פעילויות התוכנית.

המיזם, והספר המסכם את התהליך השנתי ואת העשור לשותפות התכניות של האגף לחינוך קדם יסודי וכנסת ישראל מוצג כאחד מתוך שישה מיזמים לציון שבעים שנות קיומה של מדינת ישראל ולציון שבעים שנות פעילותה של הכנסת.

["70 מזוודות מטיילות בגני הילדים בישראל" - מהדורה דיגיטלית](#)

בכינוס שהתקיים בכנסת קיבלו הצוותים החינוכיים את המזוודה, והיא החלה את מסעה בין הגנים ביישובים שונים. במזוודה נארזו מגוון אמצעי הדרכה אשר סייעו בהיכרות עם ערכי הדמוקרטיה, המורשת היהודית, התרבות והמנהיגות.

במסגרת התוכנית התקיימה בכל שבוע בשנה האחרונה פעילות העשרה בגנים על-ידי הגננות ובאמצעות המזוודה המטיילת מהכנסת אשר הגיעה לגני הילדים. כל אשכול גנים ביישובכם בחר אתר, מוסד ציבורי או פרטי או אדם ביישוב אשר מייצג בעיניהם את היישוב במסגרת חגיגות ה-70. לאחר בחירת האתר התקיימה פעילות במסגרת הגן ואשכול הגנים:

- ילדי הגן חקרו ולמדו על האדם, המבנה, המוסד או האתר שבחרו והגדירו מה משמעותי בו (בעבר, בהווה ובעתיד).

- הילדים עסקו בשאלה מה החיבור והקשר של אותו אדם או מוסד לכנסת בהיבטים הערכיים והדמוקרטיים.
- כל גן הכין מחווה או פעילות ישראלית לגן הבא אחריו, שאליו נמסרה המזוודה.
- הגנים תכננו פעילות ערכית חוץ-גנית בשיתוף פעולה עם אותו מוסד או אדם. הגנים תיעדו את התהליך המשותף, על שלבי החשיבה, התכנון והביצוע, ושלחו אלינו את התיעוד.
- הילדים יצרו במו ידיהם את דגל ישראל המיוחד ליום ההולדת ה-70. המצע ליצירת הדגל נכלל בחומרים שבמזוודות – אל-בד לבן בגודל 2X3 מטרים.

15 הדגלים של אשכול הגנים חוברו לשרשרת ארוכה אחת, ושרשרת הדגלים הוענקה במתנה למוסד או לאדם שנבחרו ביישוב, והונפו סמוך לחגיגות ה-70 למדינה. למרכז המבקרים בכנסת ולאגף לחינוך קדם-יסודי במשרד החינוך שלוש תוכניות ארציות משותפות, פרי של שותפות מקצועית רבת-שנים בין הגופים, שאותם ניהלו ליאת שמעוני קוניצקי-מנהלת מרכז המבקרים בכנסת, וסימה חדד – מנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי במשרד החינוך בשנים 2009–2018. עם פתיחת שנת הלימודים תשע"ט ממשיכות בעשייה המשותפת מנהלת מרכז המבקרים בכנסת תמר פוקס ומנהלת האגף לחינוך קדם-יסודי אורנה פז.

ילדי הגן מתחברים לכנסת ישראל

התכנית היא שיתוף פעולה של אגף א' לחינוך הגיל הרך, משרד החינוך ומרכז המבקרים בכנסת הפועלים לטיפול ערכי מורשת, דמוקרטיה ותרבות. מפעילות את התכנית מדריכות אגף א' לחינוך הגיל הרך במשרד החינוך. התכנית מיועדת לגנים לבני 5-6 מרוחקים מירושלים שביקור בכנסת במסגרת "ילדי הגן מבקרים בכנסת ישראל" לא מתאפשר להם. במסגרת התכנית "ילדי הגן מתחברים לכנסת" המדריכות יכנסו אל תוך גני הילדים

לבשוות במדים ייצוגיים של מרכז המבקרים בכנסת, נושאות מזוודה ובתוכה פעילות חווייתית עם אמצעי המחשה נפתחים של ייצוגים חזותיים מתוך הכנסת.

מטרות התכנית

הכרת משכן הכנסת כמקור גאווה לאומי חשוב הטמעת הגאווה הלאומית באמצעות סמלי המדינה- סמל המדינה, המנורה, דגל וההמנון הלאומי " התקווה הכרת המשכן כמקום ההתכנסות של נבחרים העם בו מקבלים החלטות חשובות בהליך דמוקרטי בו הרוב קובע.

אמצעי התכנית

כחלק מהתכנית כל גן מקבל ערכת העשרה ופודיום נואמים נפתח; קלפי להצבעה עם כרטיסים בעד ונגד הצעות חוק שיעלו הילדים; שטיח רצפה ענק עם צילום מליאת הכנסת; גלריית יצירות אמנות של מוטיב המנורה מתוך סמל המדינה; דיוקנאות של מנהיגים בסוגי אמנות שונים ועוד .

מבנה התכנית

בתכנית שני מפגשים בשנה:

מפגש ראשון - "בעקבות המנורה". דיאלוג עם יצירות אמנות- בתכנית הראשונה משחקים במשחק "מחפשים את המנורה מתוך סמל המדינה"- נפגשים עם יצירות של מנורות שיצרו אמנים שונים.

מפגש שני - "בעקבות מנהיגים ומנהיגות". במפגש השני משחקים במשחק "בעקבות מנהיגים ומנהיגות" נפגשים עם דיוקנאות של מנהיגים שיצרו אמנים שונים. התכנית כוללת העשרת הגננת וילדי הגן על רצף ההכנה של הגננת והילדים לקראת הפעילות בגן והמשך הפעילות בגן הילדים בקבוצות קטנות לאחר הביקור להמשך הטמעת החוויה.

הפעילות בגן היא חוויה דמוקרטית פעילה ומפעילה- באווירת הכנסת בירושלים. במליאת הגן יוצג צילום ענק של משכן הכנסת, ולעיניי הילדים תפרוס המדריכה על רצפת מליאת הגן שטיח גדול עליו צילום מליאת הכנסת, פודיום נואמים אמיתי שנפתח יעמוד במרכזו. הצעת חוק תעלה והילדים יחוו הליך בחירות דמוקרטי במהלכו יצביעו בעד ונגד הצעת החוק באמצעות כרטיסיות בעד ונגד אותם ישלשלו אל הקלפי וימנו את הקולות.

קובץ להורדה

[כנסת ישראל - "משחקים דמוקרטיה באווירת הכנסת"](#)

מה בערכה לגננת?

12 יצירות אמנות: 6 מנורות ו 6 מנהיגים

צילומים של : יו"ר הכנסת, נשיא המדינה, ראש הממשלה

הצעת חוק להצבעת ילדי הגן הטוענים בעדה או נגדה

3 מטרים אלבד לבן ליצירת דגל ישראל משותף לכל ילדי הגן (בסוף השנה יחוברו כל הדגלים של הגנים לדגל אחד ארוך לאורך כל רחבת הכנסת בירושלים)

מדבקה ל ספר הכללים והחוקים של הגן

35 כרטיסיות בעד 35 כרטיסיות נגד להצבעה בקלפי ולמניית הקולות

2 דפי /קלפי משחק לפאות הקובייה בגלריה הפעילה והמפעילה בגן לדיאלוג עם יצירות אמנות

כרטיסיות של חידות בעקבות מגוון המנורות שיצרו אמנים

סימן שאלה- לאפשר לכל ילד לשאול את השאלות המעניינות אותו בכל פעילות, מפגש, ודיאלוג אל מול יצירות האמנות מתוך משכן הכנסת

מגילת העצמאות של ילדי הגן

35 דפי משחק עם סמלים שילדים לוקחים לשחק עם בני המשפחה בבית

35 דפי משחק עם מנהיגים למשחק עם בני המשפחה בבית

הפעילות בתוך הגן

הפעילות הינה חוויה דמוקרטית פעילה ומפעילה- באווירת הכנסת בירושלים.

במליאת הגן יוצג צילום ענק של משכן הכנסת, ולעיניי הילדים תפרוס המדריכה על רצפת מליאת הגן שטיח גדול עליו צילום מליאת הכנסת. על השטיח יוצב פודיום נואמים אמיתי שיפתח לשימוש הילדים.

הצעת חוק תעלה והילדים יחוו הליך בחירות דמוקרטי במהלכו יצביעו בעד ונגד הצעת החוק באמצעות כרטיסיות בעד ונגד אותם ישלשלו אל הקלפי וימנו את הקולות.

מיזם לציון חגיגות היובל למשכן הכנסת ולציון יובל לאיחוד ירושלים

שרשרת מתנות לירושלים מאשכולות גנים

בשיתוף מרכז המבקרים בכנסת ישראל

התכנית התקיימה בתשע"ז בגנים לבני 5-6 במחוז חיפה

לקראת חגיגות היובל לירושלים ובהמשך לחגיגות היובל למשכן הכנסת ארחו הגננות המובילות באשכולות מחוז חיפה, מזוודה של פעילות "הכנסת מתחברת" באווירת משכן כנסת ישראל בירושלים.

המזוודה שהו בכל גן באשכול במשך שבוע ימים ובסופו הועברו לגן אחר באשכול. אחרי 15 שבועות (מספר גני החובה באשכול), הועברה המזוודה לגננת מובילה של אשכול אחר בישוב.

כל גן שהשתמש במזוודה העביר בתוכה פעילות נוספת וחדשה, מחווה לגן הבא בתור, המחווה בהשראת חגיגות היובל לירושלים ולמשכן הכנסת.

המחוות אוגדו לשרשרת מתנות לרגל חגיגות היובל.

האשכולות הציגו יוזמה קהילתית בהשראת הפעילות במזוודה.

הגננות המובילות ממחוז חיפה המשתתפות במיזם השתתפו בהדרכת מורי מורים בכנסת ישראל,

ביום ראשון ו' ניסן תשע"ז, 2 באפריל 2017 התקיים כינוס בכנסת ישראל לקראת יום ירושלים. הדגליים הייחודיים של ילדי הגן חוברו לדגל ארוך שיונף לקראת חגיגות יום העצמאות ויום היובל לציון איחוד ירושליים .

הדרכה וירטואלית התקיימה בהרצאה במסגרת אקדמיה ברשת

[שנת ירושלים: כנסת ישראל](#) עם איריס עץ הדר

70 מזוודות מטיילות מהכנסת אל גני הילדים

בתכנית זו יצאו צוותי הגנים והילדים למסע בהשראת מזוודות אשר מטיילות מכנסת ישראל אל תוך אשכולות הרפורמה, בגני הילדים.

מטרות התכנית

- טיפוח ערכי מורשת, דמוקרטיה, יהדות, מנהיגות ותרבות, בקרב הצוותים החינוכיים וילדי הגן.
- היכרות מעמיקה בלמידה חווייתית על מדינת ישראל, ומשכן הכנסת בירושלים לציון חגיגות ה-70
- עידוד והנעה ליוזמה ויזמות, בקרב הצוותים החינוכיים וילדי הגן.
- טיפוח מעורבות ילדים, יזמות של ילדים וחינוך דור ילדים משפיע.
- טיפוח מעורבות קהילתית בישוב תוך טיפוח זיקה למקום ותחושת השייכות למקום, בקרב הצוותים החינוכיים באשכולות וילדיי הגן.

המזוודה מכילה

- רפרודוקציות של המנורה מסמל המדינה במדיות אמנותיות שונות המוצגות בכנסת.
- רפרודוקציות של מנהיגים ומנהיגות של המדינה במדיות אמנותיות שונות המוצגות בכנסת.
- מגוון משחקים למרחב החינוכיים בגן לשם העמקת ההיכרות עם הליך בחירות דמוקרטי (כרטיסים בעד ונגד, לוח מחיק לתוצאות ההצבעה, קוביית חושים, חידות) צילום גדול של משכן הכנסת ליצירת אווירה והיכרות עם מבנה המשכן
- מדבקה של סמל המדינה להדבקה על פודיום נואמים שיוצרים בגן לשימוש הילדים בהעלאת טיעונים בעד ונגד הצעות חוק שהם מעלים בגן ועוד.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' לחינוך הגיל הרך

- ייזום, תכנון, פיתוח והובלה של שלוש התוכניות בשנים 2009–2018 : איריס עץ-הדר, מפקחת ארצית באגף לחינוך קדם-יסודי, משרד החינוך; ליאת שמעוני קוניצקי, מנהלת מרכז המבקרים בכנסת.

כדאי להכיר

- [מרכז המבקרים של כנסת ישראל](#)
- [שבעים שנות כנסת ישראל](#)